

๓๐๐๓๑๑๒

ผลของการพยาบาลที่ส่งเสริมการดูแลตนเองต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตน
ด้านสุขภาพร่างกายและจิตสังคม ในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดต่อมลูกหมาก

The Effect of Nursing to Promote Self-Care on Physical
and Psychosocial Health Maintenance Behaviors
in Uro-Surgical Patients.

ม.ล. นิลิตา จรุงารจน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาพยาบาลศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. ๒๕๓๑

ISBN 974-586-308-4

© สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับนี้ขอสงวน

๑๑๐

สำนักพิมพ์ทรูทรี ม นิตยสาร

- ชื่อวิทยานิพนธ์ : ผลของการพยาบาลที่ส่งเสริมการดูแลตนเอง ต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านสุขภาพร่างกายและจิตสังคม ในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดต่อมลูกหมาก
- ผู้วิจัย : ม.ล. นิสิตา จรุงโรจน์
- ปริญญา : วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (พยาบาลศาสตร์)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศนา บุญทอง
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุธิธีรัตน์ พิมพ์หงส์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์อนุพันธ์ ต้นดวงค์
- วันที่สำเร็จการศึกษา : 26 มกราคม 2531

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึง ผลของการพยาบาลที่ส่งเสริมการดูแลตนเอง ต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านสุขภาพร่างกายและจิตสังคม ของผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดต่อมลูกหมาก โดยใช่วิธีการวิจัยแบบกึ่งทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านสุขภาพของผู้ป่วย ก่อนและหลังได้รับการพยาบาล และเปรียบเทียบระหว่างผลของการพยาบาลที่ส่งเสริมการดูแลตนเอง กับการพยาบาลตามกิจวัตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา เป็นผู้ป่วยโรคต่อมลูกหมากโต ซึ่งมีอายุ 50 ปี ขึ้นไป และเข้ารับการรักษาดังด้วยการผ่าตัด ณ หอผู้ป่วยมหิตลบาเพ็ญ 2 โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 30 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสุ่มเข้ากลุ่มตัวอย่างแบบจับคู่ เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 15 คน คือกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลที่ส่งเสริมการดูแลตนเอง และกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามกิจวัตร โดยแต่ละคู่จะมีคะแนนพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านสุขภาพ ก่อนได้รับการพยาบาลอยู่ในระดับเดียวกัน

การรวบรวมข้อมูล เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านสุขภาพของผู้ป่วยก่อนและหลังให้การพยาบาล และบันทึกพฤติกรรมของผู้ป่วยที่เป็นผลจากการพยาบาล ได้แก่ การฟื้นฟูสภาพร่างกาย และอาการผิดปกติของผู้ป่วยทั้งสองกลุ่ม ตั้งแต่รับไว้จนความดูแลจนถึงวันกลับบ้าน การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง โดยการทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ป่วยภายหลังได้รับการพยาบาลที่ส่งเสริมการดูแลตนเอง มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านสุขภาพร่างกายและจิตสังคม ดีกว่าก่อนได้รับการพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ผู้ป่วยภายหลังได้รับการพยาบาลตามกิจวัตร มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านสุขภาพร่างกายและจิตสังคม ดีกว่าก่อนได้รับการพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ผู้ป่วยที่ได้รับการพยาบาลที่ส่งเสริมการดูแลตนเอง มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านสุขภาพร่างกาย ดีกว่าผู้ป่วยที่ได้รับการพยาบาลตามกิจวัตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ผู้ป่วยที่ได้รับการพยาบาลที่ส่งเสริมการดูแลตนเอง มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านสุขภาพจิตสังคม ดีกว่าผู้ป่วยที่ได้รับการพยาบาลตามกิจวัตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ผู้ป่วยที่ได้รับการพยาบาลที่ส่งเสริมการดูแลตนเอง สามารถปฏิบัติกิจกรรมการฟื้นฟูสภาพร่างกายด้วยตนเองได้ตามปกติภายใน 2-3 วัน หลังผ่าตัด ในขณะที่ผู้ป่วยที่ได้รับการพยาบาลตามกิจวัตร ต้องใช้เวลาถึง 5 วัน หลังผ่าตัด จึงสามารถปฏิบัติกิจกรรมการฟื้นฟูสภาพร่างกายด้วยตนเองได้ตามปกติ
6. ผู้ป่วยที่ได้รับการพยาบาลที่ส่งเสริมการดูแลตนเอง มีภาวะแทรกซ้อนเกิดขึ้นและได้รับการแก้ไขทั้งหมดไปภายใน 4 วันหลังผ่าตัด ในขณะที่ผู้ป่วยที่ได้รับการพยาบาลตามกิจวัตร ยังคงมีภาวะแทรกซ้อนเกิดขึ้นแม้หลัง 4 วันไปแล้ว
7. ผู้ป่วยที่ได้รับการพยาบาลที่ส่งเสริมการดูแลตนเองใช้เวลาพักฟื้นในโรงพยาบาล 3-4 วัน ขณะที่ผู้ป่วยที่ได้รับการพยาบาลตามกิจวัตร ใช้เวลาพักฟื้นในโรงพยาบาล 4-11 วัน

Thesis Title : The Effect of Nursing to Promote Self-Care
 on Physical and Psychosocial Health
 Maintenance Behaviors in Uro-Surgical
 Patients.

Name : Miss Nisita Charoonrochana

Degree : Master of Science (Nursing)

Thesis Supervisory : Assistant Professor Dr. Tassana Boontong
 Committee Assistant Professor Suthiratana Pimpong
 Assistant Professor Anupun Tontiwong, M.D.

Date of Graduation : January 26, 1988

Abstract

The Subjects were purposive sampling and equally assigned into experimental group and control group, using health maintenance scores and the type of operation as criteria.

The experimental subjects received nursing to promote self-care by the researcher while as the control subjects received routine nursing care. The data of rehabilitative behavior and post operative complication were collected everyday during hospitalization. All subjects were evaluated for health maintenance behavior at the beginning and the end of the study. Data were analyzed by using means, variance and t-test.

The results revealed that :

1. The physical and psychosocial health maintenance scores

before and after receiving nursing care of the experimental group were significantly different ($p < .01$) so as the control group ($p < .01$)

2. The physical health maintenance scores after receiving nursing care of the experimental group were significantly higher than the control group. ($p < .01$)

3. The psychosocial health maintenance scores after receiving nursing care of the experimental group were significantly higher than the control group. ($p < .01$)

4. The patients in experimental group were able to rehabilitate earlier than the patients in control group.

5. The patients in experimental group had a lower frequency of post-operative complication than the patients in control group.

6. The patients in experimental group had a shorter hospitalization time than the patients in control group.